

Elkészültek a madárodúk!

Madaraink egy része odúköltő, azaz idősebb fák törzsében és ágaiban természetes módon képződő, vagy harkályok vájta odukban költ. A településeken és a mezőgazdasági területeken egyaránt jelentkező természetvédelmi probléma, hogy az idősebb, odúképződésre, odúkészítésre alkalmas vastagságú fák állománya alacsony, csökken vagy már teljesen el is tűnt.

A települési és település környéki, idősebb fákat is tartalmazó erdőfoltok, fasorok felaprózódása és egymástól való elszigetelődése következtében ezeken a területeken az odúkészítő harkályfajok állománya is csökken. Ezáltal a leggyakoribb odúköltőink – cinegék, verebek és seregélyek – a lehetségesnél és szükségesnél kisebb számban élnek a falvakban, városokban.

A tipikus, kerek röpnylású, harkály vájta madárodúk mesterséges változatait a berepülőnyílás és az alapterület nagysága alapján „A”, „B” és „D” típusba soroljuk. A „B” típusú a legszélesebb körben használt, ebbe költöznek azok a legalkalmazkodóképesebb, településeken is gyakori fajok – a széncinege, a házi és a mezei veréb –, melyek kedvelik a hagyományostól eltérő és az alacsonyan elhelyezkedő fészkelőhelyeket is.

Míg a kerek röpnylású énekesmadárodúkat többnyire fákra használjuk, a rozsdafarkúak és barázdabillegetők költését segítő "C" odúk esetében a helyzet éppen fordított: ezeket elsősorban magasan az épületfalakra szokás kirakni, a fára telepítés ritkább. Ezek az odúk partfalak és sziklák hasadékaiban, üregeiben költő kistestű énekesmadárfajok megtelepítését szolgálják. Ezek a madarak a hagyományos értelemben nem tekinthetők odúköltőknek, esetükben a megfelelő költőhely legfontosabb kritériuma a fedettség, a vízszintes alap és a fészkek legalább egyik oldalának támasztottsága. Ezért ezek az odúk nem szűk, kerek röpnylásúak, hanem megközelítően félig nyitott előoldalúak.

A Magyar Madártani Egyesület ajánlása alapján készítettük az odúkat. Több típusú madárodú alaprajza, méretei is elérhetőek a honlapjukon. Az odúk típusát az alapján választottuk meg, hogy az iskola környékéről milyen fajok várhatóak, hogy fészkeljenek a kihelyezett odukban. A darabszám az iskolaudvartól függ. Mivel nekünk szerencsére széles sávban öleli körbe a növényzet az iskolát, és több idős, nagy fa is található az udvaron, úgy döntöttünk, hogy 4 db B típusú odút és egy darab C típusú odút készítünk el és helyezzük ki.

A faanyagot Gercuj Zoltánnak, a 12F osztály szülői munkaközösség vezetőjének jóvoltából kaptuk, köszönjük szépen!

2021. április